

Mottagarens referens: S2022/01621

Socialdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet (SOU 2022:11)

Samhalls ställningstagande

Samhall AB har beretts möjlighet att lämna svar på ovanstående remiss och avger härmed sitt yttrande.

Som statligt helägt bolag ser Samhall AB det inte som sin roll att yttra sig över initiativ eller förslag som inte direkt berör Samhall eller de processer genom vilka bolaget fullgör sitt arbetsmarknadspolitiska uppdrag. Samhall väljer därför att endast yttra sig över förslagen i de delar som ger påverkan på bolagets verksamhet.

Samhall tillstyrker sammantaget förslagen eftersom de kan antas ge en ökad tydlighet och likformighet i hanteringen av tolktjänster i arbetslivet. Samtidigt kan det dock konstateras att förslagen skulle innebära kraftigt ökade kostnader för Samhalls arbetsmarknadspolitiska uppdrag. Samhall utgår från att bolagets ägare, den svenska staten, i det fall att den föreslagna lagstiftningen införlivas, höjer bolagets merkostnadsersättning med en summa som motsvarar de påförda kostnaderna.

Avslutningsvis välkomnar Samhall den uppföljning och utvärdering av de nya insatserna som utredningen föreslår. Om bolagets merkostnadsersättning, vid den nya insatsens ikraftträdande, inte höjts i enlighet med ovanstående bör detta missgynnande särskilt belysas inom ramarna för utvärderingen.

Generella synpunkter

Samhall sysselsätter ett betydande antal personer, i hela landet, som är i behov av omfattande vardagstolkning på arbetsplatsen. Erfarenheter från detta är ibland att rutiner, hantering och arbetssätt i handläggningen av tolktjänsterna skiljer sig kraftigt mellan landets regioner. En ökad enhetlighet inom ramarna för Arbetsförmedlingens verksamhet, i linje med vad utredningen föreslår, skulle med största sannolikhet gagna såväl personer i behov av tolktjänster som arbetsgivare.

För Samhalls del skulle den föreslagna ordningen dock medföra kraftigt ökade kostnader. En person med skyddat arbete hos Samhall, vilket är merparten av bolagets anställda, får inte samtidigt tillgodogöra sig en annan insats enligt förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (39 §). I det fall att tolkning i arbetslivet, enligt utredningens förslag, övergår till att regleras i ovan nämnd förordning kommer Samhall därmed ej att kunna ta del av tolktjänster till den absoluta merparten av bolagets medarbetare som är i behov av detta.

Detta skulle innebära att bolaget själv skulle behöva bära kostnaden för tolktjänster till ett uppskattat årligt värde av 4 000 000 kronor, vilka idag bekostas av regionerna.

Skulle denna merkostnad påföras Samhall utgår bolaget från att ägaren, den svenska staten, kompenserar Samhall med en höjd merkostnadsersättning motsvarande samma belopp. Givet att Samhalls behov av tolktjänster är både omfattande och relativt stabilt över tid, samt att bolagets idag har en samlad uppdragsrelaterad ersättning, vore en höjning av denna att föredra framför att Samhall skulle ersättas för enskilda bokningar av tolktjänst.

Samhall konstaterar också att olika regelverk föreslås införas för personer med skyddat arbete i Samhall och för personer med lönebidrag för utveckling i anställning i Samhall, till följd av att de sistnämnda fortsatt kommer att kunna ta del av insatser enligt den styrande förordningen. Detta riskerar att medföra otydligheter i hanteringen av tolktjänster hos såväl Samhall som inom Arbetsförmedlingen.

Utredningen föreslår också att frågan om huruvida skyddat arbete i Samhall ska omfattas av den nya insatsen hos Arbetsförmedlingen ska följas upp och utvärderas tre år efter dess ikraftträdande. Samhall välkomnar detta och ser fram emot att bistå i utvärderingsarbetet.

Samhall AB (publ)

Sara Revell Ford
Vd